

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] adulterium sit determinata species distincta ab alijs? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Ad quartum dicendum, quod sponsus ex ipsa desponsatione habet aliquod ius in sua sponsa. Et ideo quamvis peccet violentiam inferendo, excusatur tamen a crimine raptus: unde Gelasius Papa * 36. q. 1. c. dicit, Lex illa praeceptorum principum ibi raptum dixit esse commissum, ubi puella de cuius ante nuptiis nihil actum fuerat, videbatur abducta. *Lex illa praeceptorum.*

ARTIC. VIII.

Vtrum adulterium sit determinata species luxuria, ab alijs distincta? 749

Ad octavum sic proceditur. Videtur, quod adulterium non sit determinata species luxuria ab alijs distincta. Dicitur enim adulterium ex eo quod aliquis ad alteram accedit praeter suam, sicut dicit quaedam glossa * super Exodum. Sed alia mulier praeter suam potest esse diversarum conditionum, scilicet vel virgo vel in potestate patris existens, vel meretrix, vel cuiuscunque alterius conditionis. Ergo videtur quod adulterium non sit species luxuria ab alijs distincta. *4 d. 41. a. 4. 2. c. c. ma. 19. 15. a. 3. c.*

¶ 2. Praeterea, Hierony. * dicit quod nihil interest ex qua causa quis insanat: unde Iustus pythagoricus, Adulter, inquit, est amator ardentior in suam uxorem: & pari ratione in quamlibet aliam mulierem. Sed in omni luxuria est amor ardentior debito. Ergo adulterium invenitur in omni luxuria. Non ergo debet poni luxuria species. *Est Au. 1. l. 9. super Exodum qu. 71. a. med. 10. 4. Resertur 32. q. 4. c. Origo & sumitur ex Hier. 1. contra Iovinianum, ut. f. tom. 3.*

¶ 3. Praeterea, Vbi est eadem ratio deformitatis, ibi non videtur esse alia species peccati. Sed in stupro & adulterio videtur esse eadem ratio deformitatis: quia utrobique violatur mulier alienae potestati subiecta. Ergo adulterium non est determinata species luxuria ab alijs distincta.

SED contra est, quod Leo Papa dicit, quod adulterium committitur cum propriae libidinis instinctu, vel alieno consensu, cum altero, vel altera, contra pactum conjugale, concumbitur. Sed hoc importat specialem deformitatem luxuria. Ergo

26 q. 1.
c. lex il-
la prate-
risorum.

Ergo adulterium est determinata species luxuriæ. RESPONDEO dicendum, quòd adulterium, * si-
cut ipsum nomen sonat, est accessus ad alienum to-
rum. In quo quidem dupliciter contra castitatem,
& humanæ generationis bonum aliquis delinquit.
Primo quidem, in quantum accedit ad mulierem,
non sibi matrimonio copulatam: quod requiritur ad
bonum proles propriæ educendæ. Alio modo, quia
accedit ad mulierem alteri per matrimonium copu-
latam, & sic impedit bonum proles alienæ. Eadem
ratio est de muliere coniugata, quæ per adulterium
corrumpitur. Vnde dicitur Eccles. 23. Omnis mu-
lier relinquens virum suum peccabit. Primo enim
in lege altissimi incredibilis fuit, in qua scilicet præ-
cipitur, Non mæchaberis. Et secundo, virum suum
dereliquit, in quo facit contra certitudinem proles
eius. Tertio, in adulterio fornicata est, & ex alio
viro filios statuit sibi: quod est contra bonum pro-
priæ proles. Sed primum est commune in omnibus
peccatis mortalibus. Alia verò duo specialiter per-
tinent ad deformitatem adulterij. Vnde mani-
festum est, quòd adulterium est determinata species
luxuriæ, utpote specialem deformitatem habens et-
ca actus venereos.

Ad primum ergo dicendum, quòd ille qui habet
uxorem, si ad aliam accedat, peccatum eius potest
denominari, vel ex parte sua: & sic semper est adul-
terium, quia contra fidem matrimonij agit. Vel ex
parte mulieris ad quam accedit: & sic quandoque
est adulterium, puta cum coniugatus accedit ad
uxorem alterius. Quandoque autem habet rationem
stupri, vel alicuius alterius, secundum diuersas con-
ditiones mulierum ad quas accedit. Dicitur est au-
tem * supra, quòd species luxuriæ accipiuntur secun-
dum diuersas mulierum conditiones.

ar. 1. hu-
mus q.

ar. 2. hu-
mus q.

Ad secundum dicendum, quòd matrimonium spe-
cialiter est ordinatum ad bonum humanæ proles, si-
cut dictum est *. Adulterium autem specialiter ma-
trimo-

trimonio contrariatur, in quantum violat matrimonij fidem, quam quis coniugi debet. Et quia ille qui est ardentior amator vxoris, facit contra bonum matrimonij, inhonestè eo vtens, licet fidem non violet: idè aliqualiter potest adulter nominari, & magis quàm ille qui est ardentior amator alterius mulieris.

Ad tertium dicendum, quòd vxor est in potestate viri, sicut ei matrimonio copulata: puella autem est sub potestate patris, sicut per eum matrimonio copulanda. Et idè alio modo contra bonum matrimonij est peccatum adulterij: alio modo, peccatum stupri. Et propter hoc ponuntur diuersæ luxuriæ species. De alijs autem ad adulterium pertinentibus, dicetur in tertia parte, cum de matrimonio tractabitur.

ARTIC. IX.

Verum incestus sit determinata species luxuriæ?

Ad nonum sic proceditur. Videtur, quòd incestus non sit species determinata luxuriæ. Incestus enim dicitur per priuationem castitatis. Sed castitati vniuersaliter opponitur luxuria. Ergo videtur, quòd incestus non sit species luxuriæ, sed sit vniuersaliter ipsa luxuria.

¶ 2 Præterea, In Decretis dicitur 36.* q. 1. quòd incestus est consanguinearum, vel affinium abusus. Sed affinitas differt à consanguinitate. Ergo incestus non est vna species luxuriæ, sed plures.

¶ 3 Præterea, Illud quod de se non importat aliquam deformitatem, non constituit aliquam determinatam speciem vitij. Sed accedere ad consanguineas, vel affines, non est secundum se deforme, aliàs nullo tempore licuisset. Ergo incestus non est determinata species luxuriæ.

SED contra est, quòd species luxuriæ distinguuntur secundum conditiones mulierum, quibus aliqui abutuntur. Sed in incestu importatur specialis conditio mulierum: quia est abusus consanguinearum.

vel

750
 sup ar. 1.
 cor. Et 2.
 d. 41. ar.
 4. q. 1. c.
 2. cor. Et
 m. 1. 15
 ar. 3. cor.
 36. q. 1. c.
 Lex illa
 præteri-
 torum, a
 med.